

Karta Praw Osób doświadczających bezdomności

Zgodnie z opartym o wartości demokracji i humanizmu krajowym oraz międzynarodowym prawem praw człowieka, my, jako Rada Miasta

deklarujemy

stałą troskę Rady Miasta o poszanowanie i zagwarantowanie praw osób doświadczających bezdomności, w szczególności ich prawa do mieszkania.

Dążąc do realizacji tego celu, jesteśmy zdeterminowani, aby w żaden sposób nie przyczynić się do utrwalania surowych i nieludzkich warunków, które zbyt często doświadczane są przez ludzi, którzy nie mają miejsca, w którym mogliby mieszkać.

Wspólnie z innymi miastami europejskimi, stoimy przed wyzwaniami związanymi z zapewnieniem wystarczającej liczby przystępnych cenowo mieszkań socjalnych, a nawet niezbędnej liczby miejsc noclegowych w schroniskach. Ciężar bezrobocia i ubóstwa coraz częściej przygniata część naszego społeczeństwa czemu towarzyszy oczekiwanie wzrostu wydatków publicznych na zapewnienie tej części społeczeństwa usług publicznych.

Mając na uwadze powyższe, wyrażamy przekonanie, że obowiązkiem każdej osoby, organizacji społecznej czy biznesowej, a także władz lokalnych, w tym władz naszego miasta jest zmaksymalizowanie naszych wysiłków na rzecz poprawy warunków życia osób doświadczających bezdomności oraz na rzecz złagodzenia negatywnych skutków bezdomności.

Zmierzając do osiągnięcia tego celu, Rada Miasta uznała za istotne potwierdzić, że każda osoba znajdują się w kryzysie bezdomności ma prawo do traktowania na równi z innymi mieszkańcami naszego miasta. Nikomu nie wolno odmówić korzystania z praw z uwagi na to jest osobą znajdującą się w kryzysie bezdomności.

W szczególności zobowiązujemy się działać na rzecz realizacji następujących praw:

I. Najważniejszym prawem osoby w kryzysie bezdomności jest prawo do **wyjścia z bezdomności**. Usługi umożliwiające dostęp do odpowiednich rozwiązań opartych na mieszkaniach muszą być dostępne dla wszystkich doświadczających bezdomności. Rada Miasta we współpracy z właściwymi organami władzy publicznej będzie działać na rzecz zapewnienia takiej liczby rozwiązań mieszkaniowych, która pozwoli zaspokoić istniejące potrzeby mieszkaniowe.

II. W sytuacji, gdy niemożliwe jest niezwłoczne zapewnienie mieszkania każdej osobie doświadczającej bezdomności należy zagwarantować **każdej osobie dostęp do godnego tymczasowego schronienia**. Rada Miasta zobowiązuje się współpracować z innymi właściwymi organami publicznymi na rzecz zapewnienia takiej liczby miejsc tymczasowego schronienia, która wystarczy dla wszystkich potrzebujących, tak aby nikt nie musiał spać bez dachu nad głową ani bez własnego łóżka.

III. Osoby doświadczające bezdomności mają takie samo **prawo do korzystania z przestrzeni publicznej** oraz **do swobodnego poruszania się w niej**, nie doznając w tym zakresie większych ograniczeń niż te które odnoszą się do wszystkich. Obejmuje to między innymi dostęp do chodników, publicznych parków, transportu publicznego i budynków publicznych na takich samych warunkach, jakie odnoszą się do innych mieszkańców. Możliwość korzystania z przestrzeni publicznej w celu odpoczynku uwarunkowana powinna być jednakowymi dla wszystkich zasadami, bez dodatkowych ograniczeń dla osób doświadczających bezdomności.

IV. Rada zobowiązuje się zapewnić, by pracownicy świadczący usługi szanowali **prawo do równego traktowania wszystkich ludzi**, nie dyskryminując osób nie mających domu.

V. Osoby w kryzysie bezdomności często doświadczają naruszeń praw pracowniczych oraz praw do świadczeń socjalnych, z uwagi na to, że nie są one w stanie podać swojego adresu korespondencyjnego. Rada zobowiązuje się **zapewnić** osobom doświadczającym bezdomności **możliwość korzystania z adresu korespondencyjnego**, jeżeli taka forma pomocy jest im niezbędna.

VI. Jeżeli Rada nie będzie w stanie zapewnić odpowiednich usług w zakresie tymczasowego schronienia, zobowiązuje się zapewnić **prawo dostępu do podstawowych, publicznie dostępnych, urządzeń sanitarnych**: bieżącej wody (kranów z wodą pitną), pryszniców i toalet umożliwiających utrzymanie poziomu higieny gwarantującego zachowanie godności człowieka.

VII. **Prawo do usług ratujących życie**: pomocy społecznej, służby zdrowia, policji i straży pożarnej na takich samych warunkach, jak w przypadku pozostałych mieszkańców, bez dyskryminacji ze względu na sytuację mieszkaniową lub wygląd zewnętrzny.

VIII. **Prawa do udziału w wyborach** i związane z tym wpisanie do rejestru wyborców oraz otrzymania niezbędnych dokumentów umożliwiających potwierdzenie tożsamości podczas głosowania w wyborach, bez dyskryminacji ze względu na sytuację mieszkaniową.

IX. **Prawa do ochrony danych osobowych**, poprzez przetwarzanie danych osobowych osób doświadczających bezdomności przez instytucje publiczne i organizacje pozarządowe realizujące zadania zlecone przez radę miasta, wyłącznie za zgodą tych osób, jedynie w celu świadczenia usług na ich rzecz oraz rozwiązywania ich problemów. Osoby doświadczające bezdomności mają takie samo prawo jak inni obywatele prawo do sprawowania kontroli nad swoimi danymi osobowymi, w szczególności nad informacjami na temat ich stanu zdrowia, uprzedniej karalności (jeżeli wystąpiła), historii zamieszkania, życia prywatnego oraz historii życia rodzinnego.

X. **Prawo do prywatności** musi być szanowane i chronione w najszerszym możliwym zakresie we wszystkich miejscach w których przebywają i zamieszkują osoby doświadczające bezdomności, w tym w obiektach komunalnych, placówkach organizacji pozarządowych realizujących zadania zlecone przez radę miasta, oraz miejscach niemieszkalnych w których zamieszkują osoby w kryzysie bezdomności. Rada zobowiązuje się dążyć do pełnej realizacji tego prawa we wszystkich udostępnianych oraz nadzorowanych przez siebie miejscach tymczasowego schronienia.

XI. **Prawo do podejmowania czynności niezbędnych do przetrwania (w granicach prawa)**. Dążąc do tego by nikt nie był zmuszony do podejmowania takich czynności uznajemy jednak, że niektóre osoby, nie mając innej możliwości, będą szukać wsparcia poprzez żebractwo czy zbieractwo wyrzuconej żywności by przetrwać. Praktyki te same w sobie nie powinny być kryminalizowane, zabronione czy arbitralnie ograniczone do określonych obszarów.

Data:

Podpis:

Tłumaczenie: dr Adam Płoszka